

Apere de trei ori în septimana: marcuri-a diminea și duminică; în septimanele cu săptămâni înse numai de două ori.

Prețulu pentru monarhia:
pe un anu . . . . . 10 fl. — cr. v. a;
diugetate de anu 5 „ — „ „ „
unu patrariu . . . . . 2 „ 50 „ „ „
Pentru Romania și străinătate:
pe anu . . . . . 30 franci;
diugetate de anu . . . . . 15 „

ALBINA

Renunțarea se face în și prin omni corresponsenți ai noștri, la toate postele, și de a dreptulu la Redacțiune, Stățiunea Nr. 1. unde sunt a se adresa toate căile privescu foia. Cele nefrancațe nu se primescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuție și alte comunicațiuni de caracteru privat, se respunde căte 6 cr. de linia; repetivile se facu cu prețiu scadiutu. Taxea craviale de 80 cr. v. a. pentru odata, se anticipa.

Budaposta, in 19 sept. n. 1876.

De pe campulu de resbelu lipsescu sciri despre loviri noue; avemu inse a completă cele din trecut și a aretă starea de astadi a armatelor ne-amice.

Mai antalu se constata, cumca Turcii din valea Timocului intr'adeveru fura siliti să o tulesca din Saiciaru in disordine; nu s'au opritu pan' la Velichi-Isvor de pe confiniu in lin'ă catra Vidinu. Asta retragere a Turciloru a urmatu din trei cause: antaiu căci Osmanu pasi'a fusese silitu să-si trameta mai tota armat'a sa regulata intr'ajutoriu lui Abdul Cherim pasi'a din valea Moravei, și asié elu remase mai numai cu cercasiani și basibozuci; a doua căci cercasianii și basibozucii, cătu petrecura la Saiciaru, depredara tote satele din juru și 68 le arsera cu totulu, ér acú ne-mai-avendu ce să deprade și ne-potendu naintă mai in laintru in Serbia, precum de alta parte ne-capetandu soldu, au inceputu tare multi a disertă, ba ca să nu pera de fome erau siliti chiar a se duce de sine in castrele serbiane și a se lasă prinsii, — și asiá Osman pasi'a nu numai si-perdú și din acéta oste ne-regulata, dar și cei remasi denegara ascultarea și unii se si revoltara; apoi a trei-a, vedindu Serbii acéta stare a ostei lui Osman pasi'a, se reculesera și navalira asupra Turciloru, cari fora multa greutate fura siliti a o luá la fuga.

Ast-feliu acú valea Timocului e cartotuna curatita de Turci și peste totu partea sud ostica a Serbiei, ce pan' la Morava și Timocu era ocupata de Turci, astadi érași este in man'a Serbiloru. Dar nu numai atát'a; din asta stare a lucrurilor urma si alte avantaje pentru Serbi. Mai antaiu, dupace acú sciu Serbii cătu de reu stau Turcii aici la Vidinu, potu ca din armat'a lor regulata dela Saiciaru să trameta mare parte intr'ajutoriu lui Cernaief, prin ce armat'a acestui-a ar cresce la numeru mai casi cea a lui Abdul Cherim pasi'a; apoi pe langa ast'a, precum prin reocuparea Cnesevatiului fura pusi Serbii in pusetiunea a navalir asupra transportelor de proviantu ce duceau Turcii dela Dunare peste Belgragicu la Nissa și a le luá acestea, intocmai acú potu să o faca ast'a mai cu succesu și asiá se brinda totu mereu transportele de proviantu turcescu, prin ce armat'a lui Abdul Cherim ar ajunge in mare lipsa.

Si pre candu Serbii in valea Timocului au ajunsu in o pusetiune tare favorabile: pe atunci si starea armatei lor dela Morava incepe a devine din ce in ce mai favorabile.

Dupa victori'a Turciloru la 1. sept. a intratu in valea Moravei o pauza de diece die; in acestu restempu s'au reculesu și Serbii și Abdul-Cherim pasi'a a capetatu nou ajutoriu de vr'o 20,000 de ostasi. Ast-feliu apoi s'au facutu incercări la 11—13 l. c. să se in-gageze érași in o lovire mare. Turcii incepura si acú, inse fora succesu. Ei fura respinsi și li se nimici planulu d'a trece d'a drept'a Moravei in nordulu Alessinatiloru; ba inca Serbii din Sudulu Alessinatiloru trecura la Catunu d'a stang'a Moravei și asiá se postara in dosulu Turciloru. In asta stare Turcii si-sentira pusetiunea nefavorabile și se retraseru spre vestu pe redicaturele muntiloru Iastrebati, lasandu in valea Moravei numai cete de cercasiani și basibozuci. Si cumca situatiunea Turciloru fu tare nefavorabile, documenta scirea

ce ni aduce oficios'a „Pol. Corresp.“ din Vienna, cumca adeca inca la 12 l. c. Abdul Cherim cerú dela Cernaief unu armistitiu de 24 de ore, ceea ce inse na i se dede. Fiindu deci pusetiunea Turciloru tare ne-favorabile, acesti-a firesce că incetara indata cu ofensiv'a, ba Abdul Cherim si-retrase cartirulu doue ore mai spre sudu catra Nissa; Cernaief inse nu fu pe deplinu informatu despre critic'a pusetiune a Turciloru și asiá nu află de potrivit a luá elu ofensiv'a contra lor. De scia Cernaief de necasulu Turciloru si ar fi tramesu numai ce cevasi ajutoriu lui Horvatovici: la 11—13 l. c. s'ar fi spulberatu cu totulu succesele Turciloru dela 1. sept. Asiá inse Abdul Cherim potú să se retraga in ordine din necasulu in care lupinse de o parte orbi'a sa d'a naintă in nordu pe valea Moravei fora a-si fi ascurata pe deplinu retragerea, ér de alta parte cutesarea lui Horvatovici d'a trece d'a stang'a Moravei și a se postá cu trei batalione in costele Turciloru.

Dar desi n'a urmatu in aceste dile revan-siulu Serbiloru pentru caderea lor de la 1. sept. totusi se crede tare că elu are să urme in curendu; despre ast'a nu se mai dubiteza și si turcofilii au ajunsu acú a se convinge că victori'a Turciloru dela 1. sept. a fost totu din cele ne-statornice și trectorie, casi cele dela Saiciaru, Cnesevati și Sabu Stefanu.

In cete mai de aproape díle se astepta deci ori retragerea de buna voia a Turciloru din valea Moravei, ori respingerea lor prin Serbi, cari acú inca capetara ajutoriu și din corpulu lui Lesianinu și dela Belgradu.

Pe candu la Timocu și Morava pusetiunea Serbiloru se imbunetati fôrte: pe atunci la Ibar Ciolacu Antici, — care nu fu strapusu la armat'a dela Drina, de ora ce min. Nicolici nu află de potrivit să ide vr'o comanda, și asiá la Drina in loculu lui Ranco Alimp'ci se puse de comandante Uzun Mircovici; ér Ciolacu Antici remase la Ibar, — stă facia de ostea turcesca de aici și o tiene in siacu să nu pota merge in ajutoriu lui Abdul Cherim.

La Drina Turcii folosira ocașiunea cu schimbarea comandantiloru serbesci și navalira asupra ostei de sub Mircovici din inceputu cu succesu, inse apoi fura respinsi de Mircovici.

De pe campulu de resbelu muntenegrinoturcu n'avemu noutăți. Cele comunicate in nrulu precedent se constata inse si prin sciri din isvore turcesci. De alt-mintrea pusetiunea Turciloru aici se mai ingreuna și prin tempulu ploiosu de toamna ce se incepú și li face nepotintiosa operarea printre munti.

Mai este de insemnatu inca că Geladin pasi'a a caletoritu la Constantinople pentru a aretă că Muhtar pasi'a e necapace de o comanda; se crede că Muhtar va fi trasu naintea tribunalulu militaré. Elu va fi alu treilea comandante ce de pe campulu de resbelu muntenegrinoturcu va fi trasu la respundere pentru gresiele; este inse ast'a o doveda, că Turcii nu potú portá contra Muntenegrului resbelu cu succesu.

Vedemu asiá dara din cele ce se templat-ach de mai tréa lunc de díle atátu pe campurile secundarie de resbelu, cătu și pe

celu principale, cumca totu mereu dupa unu succesu alu Serbiloru indata urmă aitulu a Turciloru și totu asiá se perondara ne-amicii in victorie momentane, cari cu tote fura fora valore permanente și totu mereu puse sub intrebare. Este acestu resbelu unu circulus vitiosus; preda s'a facutu multa și in omeni și in avere, dar succesu statornicu nu s'a castigatu nici in o parte. Doveda eclatante este deci decursulu de pan' acilea a acestui resbelu, cumca nici o parte n'a cunoscutu puterea celeialalte, ci ambii beligeranti contara la nepotinti'a contrariului seu și se incrediura pré multu noroculu, care apoi si-si batu jocu cam scumpu de amenduoi, rostogolindu acú obed'a Slaviloru sudici de asupra. acú apoi cea a Turcului.

Va fi de invetiatura de buna séma asta trista esperientia, și dora fratii Slavi sudici vor fi ajunsu la adeverulu, că reu au facutu ei pregatindu-se la acestu resbelu cu totulu pe sub mana și anume cu ignorarea Romaniloru.

Tocmai primimu „N. W. Tblatt,“ carea despre lucrurile de pe campulu de resbelu totu mereu s'a doveditu de un'a díe cele mai bine informate foi. In nrulu dela 17 l. c. ea ni aduce scirea: La 15 l. c. a fost in valea Moravei o lupta crancena. Se dice că o parte a armatei turcesci este incunjurata de Serbi, dupa ce unu corp mai mare a armatei serbiane de sub Horvatovici succese a tará comunicatiunea Turciloru cu Nissa. Desi lipsescu amenurte, totusi atát'a e securu că Turcii au suferitu mari perderi și caderea lor mai că va fi decisiva!

Budaposta, in 20 sept. n. 1876.

Principele Milanu e prochiamatu de Rege, — pe campulu de resbelu serbo-turcu de facto a intratu dejá armistitiu!!

Astea-su noutățile ce ni aduse duminică trecuta ca unele de cea mai mare insemnatate pentru caracterizarea stării, in carea a ajunsu deslegarea cestiunii orientali.

Doue lucruri acestea, cari au suprinsu fôrte pe cei ne-initiati in jocurile de dupa culise a diplomatiei. Port'a dechiarase resolutu, că nu primesce armistitiu nainte de ce poterile mari nu se vor fi unitu in preliminariile de pace; apoi conditiunile puse de Turca erau in tonulu vingetorialulu și in urm'a caderii serbiloru dela 1. sept. nu era deci de asteptatu ca armat'a serbiana să se apuce a prochiama pe Milanu de rege și asiá a contribui la ingreunarea situatiunii. S'au templat inse ambe aceste lucruri ne-asteptate, firesce dupa multa incordare a trupelor serbiane și de buna séma nu cu pucina lupta și in sinulu diplomatiei.

Mai antaiu armat'a serbiana de sub Cernaief si-incordă tote poterile și la 15 l. c. repará caderea sa dela 1. sept; in urm'a acestui succesu cele trei divisiuni de sub Cernaief la 15 l. c. ser'a tardiu tramisera deputatiunii la Cernaief și i impartesira acestui-a, cumca — dupa ce armat'a serbiana nu lupta numai pentru eliberarea slaviloru sudici de sub jugulu turcescu și pentru impreunarea acestor'a in unu corp, ci și pentru intregitatea Serbiei — in butulu conditiuniloru Portei armat'a serbiana prochiama pe principele Milanu de rege. Cernaief comunica prin telegrafu lui Milanu acestu pasiu alu armatei sale; la 16 l.

c. se publică asta proclamație întregei armate între salve de tunuri și totuși să se trimese și unu batalionu la Beligradu, care să aduca cu gur'a la cunoștința principelui asta proclamație, avendu acestu batalionu a fi gard'a regelui Milanu.

Ast-feliu prin acestu pronunțamentu alu armatei serbiane s'a creatu o nua situațiune în deslegarea cestiunii orientali; în elu lumea politica vede dorințele Russei d'a deslegă cestiunea orientale pe asta cale. Greutăți nouă s'au nascutu deci prin acestu pronunțamentu.

Si pe candu Cernaief essecută acestea pe campulu de resbelu: pe atunci diplomatia russa inea smulse unu succesu din lupt'a diplomateca. Russia adeca dechiară curatu că condițiunile puse de Porta sunt cu totul ne-acceptabili, de aceea le respinge și va să pasiesce în acțiune inarmata contra Turciei. Pericululu eră immininte, și turcofilile de Anglia și Austro-Ungaria, incremenite de pasiulu Russei și vedindu că Germania stă la dosulu Russei, er celelalte poteri europene inea n au voia a lasă să se calce drepturile ce astadi ale Serbiei, — se pusera și fecera pe Porta să se invoiesca numai decātu în armistițiu și fora a se fi unitu mai antaiu poteriile în preliminariele de pace. Porta vedindu-se lasata și de aceste două poteri îndragite în ea, numai decātu se invoia și ordină comandanțiloru sei să curme inamicitiile. La cererea poteriiloru fece apoi ast'a și Serbia.

Ast-feliu în urm'a pasirei rezolute a Russei de facto urm'a armistițiu pe campulu de resbelu; desi acestu armistițiu nu este închiariatu formale, totusi se dice că elu are să tiena vro 10 zile, de la 17 pan' la 27 l. c. în care tempu poteriile au să se întielega asupra preliminariloru de pace.

De aci înainte are deci să urme lucrulu celu mai greu: statorirea condițiiloru de pace. Divergențele între vederile poteriiloru sunt mari și este anevoia a se crede că se vor poté aplană fora versare de sânge, mai ales că Russia nu vré să scie de nemica alt'a, decātu de concessiuni în favore Slaviloru, și din Petropole totu mereu vinu la sciri ce areta că deca nu vor cercă poteriile a delatură conflictulu dintre Slavii sudici și dintre Turci cu respectarea intereseloru slavice, Russia estegat'a să între în acțiune. Apoi cumca Germania este la spatele Russei, afora de multe simptome ce atinseramu de alta data, astadi ni se areta curatu din unu tractatu secretu existente între Russia și Germania și care ach fū scosu la lumina de foia parisiiana „La France.“ Dupa acestu actu Russia cu Germania au intratu în alianția ofensiva și defensiva cu privire la cestiunea orientale. Semburele acestui tractatu este: de invingu Turcii, statulu quo are să remana în Serbia și Muntenegru, er în provinciile slave din Turcia să se introduca reforme liberali în interesulu creștiniloru; de invingu slavii sudici, atunci slavii sudici să se organizeze în state dupa placulu lor, er Constantino; oia are să fie pusa sub garanția tuturoru poteriiloru mari europene! Pentru efeptuirea acestui planu Russia și Germania s'au îngagiatu a-si mesurá armele și cu întreaga Europa; er de aliat'a lor Austro-Ungaria nici că li pasa, ba din Petropole se suna că acesteia-nici unu pasiu nu i este iertatu să faca, dacă doresce să remana întreaga.

Ast-feliu cu totu armistițiu, totusi lumea nu se pote dedá a crede că nu va urm'a resbelu europenu din caus'a deslegării cestiunii orientali, căci nu se crede ca poteriile să se pota uni în preliminariele de pace. Si asiá dara precum — dorere! — din capulu locului dela 1860, dar specialmente dela 1867 încoci, tóte prevederile și temerile noastre facia de orb'a și netrebniția celoru de la potere un'a câte un'a se implinira, spre nespusa ruina a Monarchiei noastre și mare nefericire a popólorulu ei, în tocmai astadi, dupa tóte, câte ni

se descoperu din părți ne informate, de la Resaritu și de la Apus și Nordu, și dupa câte deja incepu a resulta prin unele foi din Parisu, Berlinu și Petropole, prevederile și temerile noastre facia de cestiunea și resbelulu Orientale mereu mergu spre îndeplinire! Precandu conservatoriul ticalosulu status quo, creiatu de 10 ani în contra legiloru mintii și naturei prin fortia brută și sustienutu cu mintiun'a, se frementa pentru pace și credu în posibilitatei ei pe bazea statulu quo, în Orientele turburatu și caotecu xime dintre cei interesati nu se cugeta la pace, ci tóta lumea se astépta la latirea și sporirea turburării și a caotelui, prin atragere în miscare și lupta a părtiloru și elementelor pon' aci neservate! Dupa aceste esperinție mereu ni dispere deci speranția că vom fi crutiati pona în finitu noi cu a noastră țiera și natiune de sacrificiele cere deslegarea Cestiunii Orientulu, și credem că este supremulu timpu d'a ne familiarisá cu ideia periceloru mai de aprópe. Lumea diplomateca incepe a se interesá de noi. . .

Maiestatea Sa Naltiatulu nostru Mouarchu în Sabfiiu.

Sabfiiu, 11 sept. 1876:

Astadi la 8 óre tieniu Maiestatea sa o revista de trupe cu care ocaziune si-espri-mă nalt'a multumita pentru portarea escelente a trupelor.

Dup'amédia visită Maiestatea Sa Teresianulu, institutul alienatiloru și spitalulu civile Franciscu Iosefianu, unde pretotindenea fū intempnatu cu ovatiuni caldúrose. În visitele aceste fū acompaniatu de esc. sa dlu min. *Wenkheim*, adjutantele gen. L. M. C. bar. *Mondel*, comitele *Wächter* și primariulu *Gibel*.

La 5¹/₂ óre Maiestatea Sa primi în audienția deputatiunea romana tramisa din partea Domnitorulu *Carol* și condusa de presiedintele consiliulu ministeriale *Brațeanu*

La 6 óre fū prandiulu la care a luat parte și deputatiunea romana și Eppii *Michaila Pavelu*, Dr. *Victoru Mihali* și *Ioane Metianu*.

Unu ce grandiosu și imposante fū apoi conductele de sér'a.

Punctu 8 óre sute de facile aparú d'odata din cele patru stade principali ale cetății și se posteza în forma de paralelogramu în micilocolu piaciei, er chorulu barbatescu de cantu cuprinde locu nemediulocitu naintea cartirulu Maiestății Sale, unde acompaniatu de capel'a cetății, intonă două arie frumóse.

În tempulu acést'a Maiestatea Sa aparú de repetite în feréstra și priviá asupra imponentelu spectacolu.

Intr' aceea directorulu Academiei Dr. *Lindner* strigá cu voce nalta: „Maiestatea Sa imperiala și apostolica regia, *Franciscu Iosefu I.* prę gratiosulu nostru Domnu și rege, să traésca întru multi ani!“ Atunci în micilocolu portatoriloru de tortie aparura d'odata inițialele Maiestății Sale în stralucirea luminósa a foculu grecescu Music'a intóna imnulu Maiestății Sale și facilele în ordinea cea mai buna se depunu pe piaci'a casarmei în diferite gamede.

În 12 asistă Maiestatea Sa la manevrele dintre Sabfiiu și Cristianu, de unde se re'tórse la 1¹/₂ ora și acompaniatu d. min. *Wenkheim*, adjutantele gener. baron *Mondel*, de comitele *Wächter* și primariulu cetății *Gibel*, visită gimnasiulu de statu, gimnasiulu luteranu, seminariulu gr. orientale, unde fū intempnatu solenelu din partea Esc. Sale par. Metr. *Mironu*, fiindu de facia corpulu profesoralu și alti barbati fruntasi din cleru. Aici a cercetatú tóte localitátile, s'a informatu despre lipsele seminariali și

despre tipografi'a archidicesana. În fine cercetá și pensatiunulu Ursulinilor.

Deputatiunea romana plecase dej' la 4 óre diminiția cu trenu seperatu.

În 13 sept. asistă Maiestatea Sa la manevrele între Cristianu și Sibfiiu și sér'a la 8 óre plecă cu trenulu seperatu, lasandu suveniru placuta în animele noastre.

Societatea academica romana din Bucuresci.

Sesiunea anuale a societății s'a deschisu la 16/28 aug. a. c. Dupa cuventulu de deschidere a presiedintelui a urmatu reportulu secretariulu generale. Din acestu reportu se vede că:

a) S'a terminatu proieptulu de dictionariu;

b) Glosariulu s'a continuatu pan' la liter'a N. și se spera că în anulu viitoriu se va terminá și asta lucrare;

c) S'a tiparitu traducerea în limb'a romana a operei lui D. *Cantemiru* „Descrierea Moldovei“;

d) S'au tiparitu 15 cole din traducțiunea Istoriei imperiulu otomanu de D. *Cantemiru*;

e) S'au publicatu traduceriile operei lorului lui C. Cr. *Salustiu*; și

f) S'au publicatu analile societății din sesiunea anulu 1875. —

Din operile puse la concursu s'au prezentatu urmatoriile manuscrite:

a) Gramateca limbii romane partea sintactica, cu devis'a: „Littera sermonis fida ministra mea.“

b) Patru traduceri din *Titu Liviu*.

Cu privire la situațiunea financiara a societății este de notatu:

a) Escedintele, care dupa bugetulu votatu în anulu trecutú se prevedea a fi în sum'a de 5627, acuma se urca la cifr'a de 10.650,04; în acésta suma inse se cuprinde și donatiunea fericitulu archim. *Melchisedecu Radianu*, carea dupa lamurirea finale s'a constatatú a fi de 3382 lei.

b) Subventiunea acordata din inceputu din bugetulu statulu în sum'a de 23.500 lei, er în cele din urma redusa la 10.000 lei, în anulu trecutú ministeriulu o suprimase cu totulu din motive de economía; ministeriulu actualu inse restitui prin votulu camerei subventiunea de 10.000 lei și se spera că asta subventiune se va și marfi în viitoriu.

c) Bonurile societății în valóre de 280.000 lei puse la Cass'a de depuneri și consemnatiuni a statulu au disparatu împreuna cu alte fonduri ale partii rariloru; dupa reclamatiunile facute inse ministrulu de la finantie a promisú că în sesiunea viitoria a Camerei va cere desdampnarea tuturoru personelor frustate de delapidatori.

d) Din beneficiile legatulu fericitulu C. N. *Herescu* inea nu s'a potutu folosi societatea; causele se vor supune la decisiunea societății în decursulu sesiunii actuali.

În urma despre bibliotec'a societății se reportá, că s'a inavutitu cu 72 volumini cumperate și 77 donate; s'au cumperatu totu odata și aparate pentru observatiuni meteorologice.

Respunsu de multumire pentru numirea de membri ai societății au daru R. *Lepsius*, A. *Tobler*, Max *Müller*, Grand *Duff* și gen. G. *Adrianu*; apoi de asemenea dela academi'a regale de sciintie și litere din Copenhaga, dela Societatea geografica din Paris, dela Academi'a de sciintie din Berlinu și dela cea din Viena și dela Institutulu archeologicu din Roma pentru operile ce li s'au tramesu de societatea academica romana.

În fine se aduse tributulu cuvenitu decedatiloru P. *Poienariu*, membru ac-

le a societății și F. Diez membru onorat. — Acestu reportu se luă la cunoștință; ne fiindu înse numărulu recerutu de regulamentu, de o camdata membrii se pu- ra apoi la lucru în secțiuni. —

Satunare, 14 sept. 1876.

La finea lunii aug. a. c. s'a ținutu în Caréi-Mari adunare generale comitatense. Ob- jectulu principale fir incorporarea părților Chiorene la cottulu Satmariului, respective dispozițiunile necesare, ce sunt a se face cu privire la părțile adnectate.

La cottulu Satmariu vinu din celu des- tinațiu alu Chiorului 2 cercuri administrati- ve séu pretoriali, vulgo solgabiréiate, cari înse voru formá numai unulu în cottulu Satmariu- ni. Siefulu aceluia va fi fostulu vice-capitanu al Chiorului, Paulu Dragosiu, în calitate de solgabirau, dar de o camdata cu rangulu și solutiunea de vice-capitanu. Cei doi solgabi- réi fosti în Chioru remanu fara de posturi, plat'a înse o voru capetá-o pre timpulu câtu jurá alesi.

Nicolau Ujfalussy ținú în adunare o vorbire de bineventare cátra Chioreni, cari jurá de facia întru numai de 10—12!

Nimene înse nu-i respunde. Chioreni cu totii simțira, că se vorbesce asupra rui eloru districtulu lor și nu li veni poit'a de parada și toasturi; dora si-au venitu în ori că ce în- semna a totu gasiulá fratiloru magiari.

Medanu fu invitatú, ca să ocupe postulu scaunulu orfanale ca referinte; elu înse nu primi din caus'a că mai nainte fiindu în Chioru presiedintele scaunulu orf. acuma nu pôte să priméseca postu de assesore.

Duoi barbati de onóre dela noi, románi bravi și zelosi, morira spre dorerea generale a publiculu romanu: Vasiliu Fabianu, pro- prietaru mare în Jidani în 31 aug. a. c. și pro- populu Seiniloru Georgiu Maniu în 10 sept. a. c.

Intre pucinií anteluptatori nátiionali acestu din urma a fostu carele dupa lupt'a din 28—49 în cointielegere și unire cu binemeritulu dnu canonicu Biltiu dela Gherla a înal- țiatu și aici la noi stindardulu nátiunalității romane, și au îngagiatu Romanii în lupt'a pen- tru asistintia. Idei'a înființării unui gimnasiu rom. în Comitatulu Satmariului, pentru care s'a lucratu cu putincios'a energia, înca a fostu plasmuita de acestu barbitu.

Fie-li tieriu'a usiora și memori'a eterna!

Bucatele s'a facutu slabu în întregu co- mitatululu. Gráulu mai slabu de midilocu, cu- curudiulu asemenea nu promite recolta mai bu- na. Strugurii lipsescu cu deseversire din caus'a friguluí de primavéra. Pome înca-su pucine și rele.

Poporulu e îndetoritú fôrte tare la cre- ditorii jidovi, și este peste mesura necesitu cu essecutiunile de contributiune.

Tocmai acú se ținú aici manevrele mi- litari la regimentulu de reserva de aici, carele în maioritata preponderante consta din ficiori romani. Limb'a regimentuluí, afara de oficia- lea germana, firesce deci că este limb'a roma- na. Cu tóte astea abia sunt 2—3 oficiali ro- mani, dar și oficialii straini vorbescu tantum- quantum romanesce, și spunu porunc'a pre la companie în limb'a romana; cu atátu mai multi sunt înse sub-oficirii romani.

Vice-colonelulu, ca comandantele regi- mentulu de aici, cu numele de Boursy, vor- besce esactu limb'a romana; precum am întie- leșu elu este de origine francesu, mam'a lui fu romana din Transilvania; elu simpatisésea multu cu romanii.

În septeman'a trecuta au fost 2 dile ma- nevre mari între Satmariu și Caréi împreuna cu honvedii din aceste doue orasie. La médiadi răstau și music'a a intonate și arie roma-

nesci: fetiorii s'au pusu la jocu, și au execu- tatu fôrte frumósu jocuri nátiionali spre laud'a tuturoru.

Mehadia, 13 sept. n. —

Dominec'a trecuta 10 septembre, a fost adevérata serbatóre la báile de la Me- hadia, unde venise membrii Congresuluí internatiionale de statistica din Budapesta, în numeru de doue sute aprópe. Pe la orele patru din di guvernulu ungurescu a oferitu acestoru invetiati din mai tóte tie- rile din lume unu frumósu banchetu în sal'a mare, unde asistau deosebitu de autoritá- tile locali și multi din caletori, între cari s'a potutu observá din Romania dlu ingineru Iorceanu, Emanuelu Cretiulescu, colonelu Calinescu și alti, și domnele Ma- ria Cretiulescu, Popovici etc.

Cam pe la mediloculu prandiuluí, dlu Alessandro Pencovici, delegatulu ofi- ciale alu Romaniei, a cerutu cuventulu.

Ast-feliu dar ni-a fost datú se audimu cu doru în anim'a Carpatiloru puternic'a vóce a delegatuluí oficiale din Romania libera, care s'a exprimatú în limb'a romana cam în terminii urmatori:

„Am venitu din tier'a Dunării, a Carpa- tiloru și a Mării negre, din tier'a vecina, cea libera și frumósa, care se numesce acum Romania. Da, vinu de la gurele Dunării, acestu riu fálicu care isvoraste din Padu- rea négra și vine să adape cele mai frumóse ținuturi din Dacia lui Traianu, și sint fer- icitu că potú representá Romania în sinulu acestui concertu internatiionale de sciintia.

Romanii, nascuti din nobilea ginte la- tina, au sciutu în timpu dificili nu numai să apere náționalitatea lorú, să-si conserve limb'a și religiunea, dar înca ei s'au pututu opune ca stanc'a, împreuna cu Ungurii, invasiuniloru de popóre ce, sunt patru- cinci secole, se precipitau din Asiá în Eu- ropa ca vigeliile.

Patrunsu de gratitudine pentru rega- lea ospitalitate ce ni se ofera în acestá tier'a, redicu deci acestá cupa pentru serviciile însemnate și necontestabili ce Magiarii cu Romanii au adusu și traindu în unire mai potú aduce civilizatiuni din Oriente!

Aceste cuvinte au fost nemediatu tra- duse în limb'a francesá de dlu Pencovici și au provocatu aplausele tuturoru; peste totu dlu Pencovici întempiná multa simpatia. — O, de ar întielege fratii Magiarii că numai unirea cu Romanii pote să-si salve și pe ei și pe noi, ér ast'a numai prin îndestulirea nós- tra a Romaniloru de din cóce de Carpati se pôte ajunge!

Varietati.

* Din Lugosiu ni se depesieza dela locu competente, cum că adunarea Socie- tătii pentru fondu de teatru romanu, con- vocata acolo pe dilele 23 și 24 sept. a trebuitu să se amene.

* (20—22 cuventári bisericesci,) se voru pune sub tipariu de dlu T. V. Gheaja, spiri- tuale la institútuulu corectiunale din Gherla, indata ce voru fi insinuati atati'a prenume- ranti, încátu să se póta acoperi spesele tipari- rei. Se deschide deci prenumeratiune la aceste cuventári. Pretiulu pentru prenumeranti este numai 1 fl v. a.; éra pretiulu de vendiare va fi 1 fl 20 cr, v. a. Nu este de lipsa, a se tramite banii înainte, ci numai la primirea cártii; acum'a se potesce numai insinuarea de pre- numeratiune, ca câtu mai ingraba să se póta pune aceste cuventári sub tipariu.

+ (Multiumita publica) se aduce rv- díssimulu dnu Simeonu Bic'a, protopresbite- ruluí tractuale alu Orádii-mari, din partea cor- pului invetiatorescu apartienetoriu la confe- nțăti'a invetiatorescu, ținuta în Tulca cottu-

Biharu, la 9/21 aug. a. c. pentru donulu de unu galbenu, unu taleru și trei protocoale a congresuluí nátiionale gr. or. ținutu în Sabtu la 1868, cari cu deschiderea conferintiei a bi- nevoitu a depune la man'a presiedinteluí pen- tru premiarea a lorú cincii invetiatori, și care premiú în ultim'a siedintia s'a și impartitu ast-feliu: lui Flor. Popa, doc. în Tulca, unu galbenu, lui I. Balintu, doc. în Siplacu, unu taleru, lui Pavelu Stana, doc. în Tinca, Mich. Porumbu, doc. în Berecheiu, și Petru Leucutia doc. în Bicaciu, câte unu essemplariu din po- menitululu protocolu.

* (Biografie romane) de A. W. Grube, traduse în l. romana de N. Petra-Pe- trescu au esitu de sub tipariu la Sibiu în tipog- rafiá lui W. Krafft (S. Filtsch.) de unde se pote procurá essemplariulu pe langa 50 cr, v. a. — Formatulu 8-º mediu, frumósu ajustatu, 137 pag; traducerea e facuta în limba curata și cu multa grijiá. Dlu Petrescu prin traduce- rea acestei cárticele de renume a facutu mare servitiu invetiatoriloru nostri; atragemu deci atentiuinea invetiatoriloru și cresctoriloru asupra acestei cárticele și li recomandamu procurarea ei.

X (Geografia elementare) de A. Gorjanu a esitu la Bucuresci în a dou'a editiune. For- matulu 8-º mediu, 87 pag. se pôte procurá de la tóte librariile din Romania pe langa pre- tiulu de 60 bani. — Este compusa acestá Geografia cu observarea stricta a principiiloru padagogice; se tracteaza Geografia intuitive dupa metódule sinteticu; în acestá parte esita de sub tipariu se cuprinde geografiá Roma- niei. —

* (Buletinulu societătií geografice ro- mane,) în nrulu 6, de la 1 aug. a. cuprinde: procesele verbali a consiliuluí de administra- tiune în 1875; lucrările adunării generali din faurariu 1876; bugetulu societătií pe 1876 o conferintia a dlui colonelu Slaniceanu; ta- blóulu societătiloru straine; cu cari societatea geografica romana stá în corespondintia; cata- logu de cárti, atlase, charte, planuri, etc. ala societătií geografice romane. — Pretiulu abo- namentuluí 12 l. n. la anu; a se adresá în Bu- curesci la dlu Lahovari, strát'a Vestei nr. 4.

* (In Revista contemporana literare scientificá) s'au contopitu dela 1 aug. a. c. Revist'a Contemporana și Revist'a literare și científica ce apareau ambele în Bucuresci. Apare acesta foia odata la luna și costa 25 lei la anu. — În nrulu dela 1. aug. a. c. cuprinde: Idei'a de Daieu în revolu tiunea francesá; po- ian'a ieleloru, balada; sciintia invetiatiiloru și a poporuluí facia cu filosofia; armindenulu, poesia; o herborisatiune pe la monastirile Agapia, Veraticulu și Neamtulu; nostalgia, poesia; o crimine oribile; sor'a Maria, poesia; Crisienii nostri; florile, poesia; sonetu; biblio- grafia. —

* (Din Concordantia biblica reale,) elaborata de Titu Budu, a esitu și a dou'a parte, formatu 8-º mare, 368 pagine. Ambele párti din acestá concordantia în 753 pagine, partea prima dela lit. A—L. ér a dóra de aci pan' la V. costa 3 fl v. a.; dela 8 essemplarie odata prenumerate se dá unulu rabatu; teolo- giloru, studentiloru, docentiloru și cantoriloru se dá essemplariulu cu 2 fl. — A se adresá la dlu Titu Budu, can. eppescu etc. în Gherla (Sz. Ujvár.)

* (La gimnasiulu romanu din Beiusi) au functiunatu în anulu scolastecu 1875/6 cincii-spre-diece profesori ordinari; în întregu gimnasiulu au fost 171 scolari; esamenulu de maturitate l'au obtienutu cu succesu 18 insi. — Din fundatiunea de pane a fericituluí Sa- muila Vulcanu s'au impartésitu estu tempu 86 teneri romani capetandu fie-carele pe sep- temana câte o pane de 5 kg 600; ér din cea a lui Nicolau Jiga 12 insi. Il. sa dlu Eppu Or- teanu a donatu pe serbatorile pasciloru 40 fl. spre a-se impartí între tenerii mai seraci; la capetulu anuluí a premiatu 10 teneri câte cu unu auru imp. în decursulu anuluí a pro-...

ditu cu viptu in curtea sa 2 tineri orfani. Totu li-sa dlu eppu a datu profesoriloru unu subsidiu de 1050 fl, si a dispusu se fie provediuti cu lemne de focu din dominiulu eppescu.

(*) *In caus'a stramutării episcopiei gr. cat. din Gherla la Naseudu* in dilele trecute ambla pe aici o deputatiune din Naseudu, constatatória din dnii: Al. Bohatielu, Gr. Moisilu si Ioch. Muresianu; pe cale privata ni se spune ca promisiuni i s'au datu, foile stepanirii in se ni spunu ca se-si puna Naseudenii poft'a in cunia!

Publicatiuni tacsabili

CONCURSE.

Se escrie concursu, pentru deplinirea posturilor invetiatoresci din:

1. *Berecheiu*, in cottulu Biharii, protopresbiteratulu Oradii mari, inspectoratulu Cefii, cu terminu de alegere pe 19 Sept. v. a. c. Emolumintele, suntu: $\frac{1}{2}$ sesiune de pamentu aratoriu si 2 stangeni de lemne pentru a se incaldi si scol'a; cartiru cu gradina de legumi.

2. *Roitu*, in acelasi cottu. protopresbiteratu si inspectoratu, cu terminu pe 26 sept. v. a. c. Emolumintele: 145 fl. v. a. 15 cubule de grau mestecatu, 4 orgii de lemne, si 2 orgii de paie pentru incalditulu scolei, cartiru liberu cu $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina, si $\frac{1}{2}$ jugeru de aratura — Comun'a fiindu detoria a macina invetiatoriului.

Doritorii de a ocupa vre unu postu dintre acestea suntu poftiti recursele sale instruite in intielesulu statutului organicu si alaturandu testimoniulu de prepenandia si calificatiune, adresate comiteteloru parochiali concerninti, a le substerne subscrisului pan' la terminulu defiptu in *Berecheiu*, comitatulu Biharii p. u. *Cseffa*.

In contielegere cu comitetele parochiali: *Teodoru Papu*, inspectoru cerc. de scole.

1—3

In urmare ordin. cons. dto 16 iuliu a. c. Nr. 214 scol. prin acest'a se escrie concursu pentru stat. invetiatoresca la scol'a confes. gr. or. rom. din comuna *Folia*, protopresb. Iebelului, comitet. Timisiului pana in finea lui septembrie 1876.

Emolumentele suntu: 50 fl, in bani gata 15 meti de grau, 15 meti de cucuradiu, 100 lb de clisa 50 lb, de sare, 10 lb de luminari, 11 jugere de pamentu aratoriu, 2 stangeni de lemne, 6 stangeni de paie din cari are a se incaldi si scol'a, 8 fl pentru confer. 20 cruceri dela o inmormentare unde va fi poftitu si cortelu liberu cu $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele lor, instruite in sensulu statutului org. si adresate concer. sinodu par. dlui protop. *Alas. Ioanovicu* in Iebelul pana la terminulu defiptu, avendu recurentii in un'a din Domineci seu serbatori a se infacisia in S. biserică pentru de a-si areta desteritatea in cantari.

Folia, in 31 aug. 1876.

Comitetulu parochiale, in contielegere cu dlu protopopu tractuale. 2—3

In urmare renunciarei de parochi'a a veteranulu parochu *Teodoru Tempea* din comun'a *Toraculu-mare*, protopresbiteratulu Banat-Comlosiului, conformu ordinatiunei consistoriali dto 12 augustu a. c. Nro 1960. B. se escrie concursu pentru acea parochia devenita

vacanta, pana in 3 octovre a. c. vechiu, in care diua va fi si alegerea.

Emolumentele suntu: Un'a sesiune castrale estravilana, birulu si stol'a usuata de la 210 case din care beneficiu parochiale veteranulu emeritu parochu are se folosésca diumetate anualminte pre catu timpu va mai trai.

Doritorii de a ocupa acesta parochia au se-si instrueze recursele conformu statutului org. bis. catra comitetulu parochiale si a le trimite pana la terminulu prefiptu pre onoratalulu domnu protopresbiteru tractuale *Vinceniu Serbianu*, in Banat-Comlosiu, Cottulu Torontalu.

Se mai observa, cumca conformu mentionatei ordinatiuni consistoriali, pentru casulu acela candu nu s'ar alege de parochu capelanulu de adi *Pavlu Tempea*, atunci densulu totu are se mai remana trei ani in oficiulu si beneficiulu de capelanu.

Toraculu-mare, in 29 aug. 1876. v.

Comitetulu parochiale, din incredintia-rea si in contielegere cu protopresbiterulu concerninte. 2—3

Pentru ocuparea posturilor de invetiatori la scolele gr. or. din opidulu *Siria*, cottulu Aradu inspectoratulu Siriei, si anume la scol'a de langa beserica si din suburbiulu Criminisce se escrie concursu cu terminulu de alegere pe diu'a de 14 sept. st. v. a. c.

Selariulu anuale pentru fiecare invetiatoriu in bani gata: 300 fl v. a.; 6 cubule grau, 6 cubule cucuradiu, si 9 orgii de lemne, din cari este a se incaldi si scol'a; cartiru liberu cu gradina de legumi.

Dela recurenti se recere se produca testimoniulu despre absolvirea preparandiei, testimoniulu de calificatiune, atestatu de moralitate, si testimoniulu despre absolvirea celu putienu a aloru 4 clasi capitali; cei cu clasi gimnasiali voru ave preferintia.

Recursele adresate comitetulu parochiale, la terminulu prefiptu le voru tramite dlui Inspectoriu de scole *Ionu Moldovanu*, in Aradu.

In fine in un'a dintre duminece seu serbatori se se presente la s. Biserica pentru de a-si areta desteritatea in cantarile bisericesci.

Siria, la 16 aug. st. v. 1876.

Nicolau Cristea, not. Comitetulu parochialu gr. or. Cu scirea si contielegerea mea: *Ioanu Moldovanu*, inspectoru scolariu.

2—3

Pe parochi'a vacante din *St. Andrasiu*, de clasea a II. pe langa emolumintele de: 36 jugere de pamentu clasea I. comassatu, casa par. gradina de legumi, $\frac{1}{2}$ jugu de vinia, in biru 45 chible de grau, stol'a indatinata dela 74 case, se escrie concursu pana in 10. Optovre a. c. candu se va tiené si alegerea.

Aspirantii la acesta parochia au in intielesulu §-lui 10, din Regulam. provis. a documenta, ca au absolvitu celu putienu 4 clasi gimnasiali seu cursulu preparandiale si celu teologicu, si au depusu essamenulu de calificatiune cu succesu bunu; apoi a substerne Recursurile lor, adresande catra Comitetulu par. pana in diu'a alegerii Protopresbiterului Timisiorii, *Meletiu Dregheciu*; si spre documentarea desteritatii in cele rituali si in cantari a se presentá pravye intr'o domineca seu serbatore in biseric'a locale.

Cei ce posedu cunoscinti'a limbei serbor ave preferintia.

St. Andrasiu, in 22 aug. 1876.

Comitetulu parochiale, in contielegere cu mine: *Mel. Dregheciu*, mp., prot. Timisiorii. 2—

Concursu se deschide:

1. Pe parochi'a vacante din *Bucoretia*, clasea II. pe langa emolumintele de: 1 sesiune de pamentu, indatinat'a stola si biru in 26 septembrie a. c. se va tiené alegerea.

2. Pe Capelan'a din *Barateazu*, de clasea a II; pe langa emolumintele de $\frac{1}{2}$ sesiune, diumetate din biru si stola; avendu ap. dupa ce se va face vacante statiunea invetiatoresca de acolo, a functiona si ca invetiatoriu si asiá va folosi intregulu salariu invetiatorescu 84 fl, 2 jugere de pamentu aratoriu 50 chible de grau, 50 lb de sare; 70 lb clisa, 12 lb de luminarii, 2 stangeni de lemne si 8 stangeni de paie, din cari are a se incaldi si scol'a; in 3 octovre a. c. se va tiené alegerea.

Recurentii la careva postu din acele locuri cu calificatiune celu putienu de 4 clasi gimnasiali, seu cursulu preparandiale si teolog'a cu calificatiune buna suntu avisati substerne recursurile lor, adresande catra Comitetele parochiali concerninti, pana in diu' definta mai susu la protopresbiterulu tractuale; mai au inse nainte a se presentá in biserice spre documentarea desteritatii lor, cantari si ritualie.

Din insarcinarea consistoriale. *Mel. Dregheciu*, mp. Prot-Timisiorii. 3—

In urmare decisiunei consistoriale din 1 iuniu v. c. Nr. 1614/283 scol. prin acest'a se deschide concursu pentru trei clasi elementari de scole gr. or. romane, nou infiintiate opidulu *Banatu-Comlosiu*, Comitatulu Torontalulu, cu terminu de alegere pe 14/26 septembrie a. c.

Emolumintele suntu:

Pentru I. classe: 300 fl in bani gat'a, 6 orgii de paie si 2 orgii de lemne;

Pentru a II. classe: 400 fl in bani gat'a, 6 orgii de paie si 2 de lemne;

Pentru a III. classe: 500 fl in bani gat'a, 6 orgii de paie, 2 de lemne, 2 jugere pamentu aratoriu, seu 50 fl in bani.

Pentru tote trei classile cortelu liberu si gradina de legumi, se afla separate. Se observa ca din relutulu de paie au se fie incaldite si classile.

Recurentii, suplicele lor, scrise cu mana propria, au a le instrui dupa prescisele statutului org. alaturandu estrasu de botezu si atestatu despre purtarea morale de pana acuma, si asiá adresate Comitetulu parochiale din Banatu-Comlosiu, pana in 13/25 septembrie a. c. se vor tramite inspectorelui cercuale de scole *Georgiu Gataiantiu* in Checi'a Romana (Rom. Kecsa.) per *Gyertyamos*.

Se recere ca competentii se se infacisdie la S. biserică din B. Comlosiu, ca se-si arete desteritatea in cantarile bisericesci.

Banatu-Comlosiu, 12 aug. 1876. — Comitetulu parochialu, in contielegere cu: *Georgiu Gataiantiu*, mp., inspect. cerc. de scole. 3—3